

Република Македонија
НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
Republika e Maqedonisë
AVOKATI I POPULLIT
Republic of Macedonia
OMBUDSMAN

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА ЗА 2016 ГОДИНА

Скопје, јануари 2016

Согласно Уставот на Република Македонија и Законот за народниот правобранител (Службен весник на РМ бр. 60/2003 и Службен весник на РМ 114/2009), Народниот правобранител е орган на Република Македонија кој ги штити уставните и законските права на граѓаните и на сите други лица кога им се повредени со акти, дејствија и пропуштања на дејствија од органите на државната управа и од други органи и организации што имаат јавни овластувања и кој презема дејства и мерки за заштита на начелата на недискриминација и соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците во органите на државната власт, органите на единиците на локалната самоуправа и јавните установи и служби.

Согласно членот 8 од Деловникот на народниот правобранител Народниот правобранител донесува Програма за работа и се грижи за нејзиното спроведување. Со Програмата за работа се планираат и операционализираат задачите, работите и другите активности поврзани со општите согледувања на состојбите со човековите слободи и права во Република Македонија, нивната промоција и заштита, што произлегува од уставните и законските овластувања, како и од општите акти донесени врз основа на закон.

Во Програмата за работа за 2016 година задачите и активностите што Народниот правобранител ќе ги презема и врши во тековната година се систематизирани по дејности:

1. Предметно работење
2. Следење на легислативата од аспект на човековите права и изготвување информации и извештаи
3. Советувања и стручни семинари
4. Односи со јавност
5. Меѓународна соработка

1. Предметно работење

Заради отстранување на констатираните повреди и заштита на човековите права Народниот правобранител ќе ги презема следните активности:

- Постапување по претставки, прием на граѓани и непосредни увиди во работата на органите спрема кои Народниот правобранител надлежно постапува.

- Посети на судовите, органите на државната управа и на други органи и организации на централно ниво.

- Посети на единиците на локалната самоуправа во врска со остварувањето на правата на граѓаните и постапувањето по нивните барања во процесот на децентрализација.

- Соработка со органите на државната управа и со другите органи и организации што имаат јавни овластувања.

Носител: Народен правобранител

Извршители: замениците на народниот правобранител и Стручната служба

Рок: во текот на годината

Казнено-поправни и воспитно - поправни установи, недискриминација, соодветна и правична застапеност и полова еднаквост, работни односи и други права

- Посебен извештај за општата состојба во однос на правата на жените кои се на издржување на казна затвор

За спроведување на оваа активност во текот на годината ќе се посетат казнено-поправните установи со цел согледување на состојбите со почитувањето и остварувањето на правата на жените кои се наоѓаат на издржување на казна затвор.

За извршениот увид ќе се подготви посебен извештај со оценка дали тие функционираат согласно меѓународните и домашните стандарди во оваа област.

Носител: Народен правобранител

Извршители: замениците на народниот правобранител и државните советници во областа затвори

Рок: април-јуни

- Информација за извршувањето на воспитно-поправната мерка упатување во воспитно-поправен дом на малолетни лица

Во рамките на оваа активност ќе се посетат штитениците од ВПД сместени во затворот Охрид заради согледување на состојбата со остварувањето на нивните права за што ќе биде изготвена посебна информација.

Носител: Народен правобранител

Извршители: замениците на народниот правобранител и државните советници кои постапуваат во областа затвори и одделението за заштита на правата на децата и лица со посебни потребни во соработка со регионалната канцеларија во Кичево

Рок: февруари

- Следење на остварувањето на начелото на недискриминација и соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците

Остварувањето на начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците претставува обврска за надлежните институции кон кои Народниот правобранител надлежно постапува. Во тој контекст, Народниот правобранител ќе ја следи примената на овој уставен постулат и ќе подготви извештај за доследноста во неговото спроведување од органите на државната власт, органите на управата, органите на единиците на локална самоуправа и другите органи и организации, служби и установи.

Носител: Народен правобранител

Извршители: заменик на народниот правобранител и Одделението за недискриминација и соодветна и правична застапеност
Рок: октомври-декември

- Истражување за правото на вработување на лицата со попреченост по објавен оглас од ЈП „Македонски шуми“

Носител: Народен правобранител.

Извршители: заменик народен правобранител и државен советник од областа работни односи

Рок: април-септември

Посебни полициски овластувања, правосудство, урбанизам и градба и животна средина

-Истражување за состојбите со депонирањето на сметот.

Целта на оваа активност е да се согледа состојбата со депонирањето на сметот, поточно да се утврди дали и во колку градови имаат изградено депонии согласно еколошките стандардите за депонирање на смет. По спроведеното истражување Народниот правобранител ќе изготви посебна информација со констатираните состојби и со конкретни препораки.

Носител: Народен правобранител.

Извршители: замениците на народниот правобранител и советник кој работи на областа животна средина

Рок: април-октомври

Социјална сигурност и заштита, пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување и заштита, правата на децата, образование.

-Истражување за состојбата со исплатата на паричните надоместоци од социјална заштита за периодот 2013-2015 година

Оваа активност има за цел да ја утврди состојбата со исплатата на надоместоците од социјална заштита со цел да се детектираат проблемите со препораки за нивно надминување.

Носител: Народен правобранител

Извршители: замениците на народниот правобранител и советници од областа на социјалната заштита

Рок : јануари-август

-Промоција на правата на децата/лица со посебни потреби преку организирање на средби со деца/лица со посебни потреби

Целта на оваа активност е преку разговор со овие лица да се промовира институцијата Народен правобранител, нејзините надлежности и механизмите кои им стојат на располагање на овие лица за нивна заштита

Носител: Народен правобранител

Извршители: заменик народен правобранител и советници од одделението за правата на децата и лица со посебни потреби, одделението за заштита од дискриминација, социјална сигурност, здравствена заштита, права од работен однос, пензиско и инвалидско осигурување

Рок: февруари-декември

-Истражување за состојбата со децата сместни во установи за сместување на деца без родители и родителска грижа.

Целта на истражувањето е согледување на состојбите со условите за сместување и престој во домот за деца без родители „11 Октомври“ во Скопје, „Домот за доенчиња„ Битола и „СОС Детското село“.

Носител: Народен правобранител

Извршител: замениците на народниот правобранител и советници од одделението за заштита правата на децата и лица со посебни потреби

Рок април - јули

-Информација за состојбите со правата на децата и примената на трите принципи од конвенцијата за правата на детето

Целта на информацијата е да се утврди степенот на познавање на учениците на нивните права, согласно Конвенцијата за правата на детето и трите важни принципи-најдобар интерес на детето, учество на детето и недискриминација.

Носител: Народен правобранител

Извршител: замениците на народниот правобранител, советниците од одделението за заштита на правата на децата и лица со посебни потреби

Рок: февруари-декември

-Истражување за вклученоста на децата со посебни потреби во основното образование во учебната 2014/2015 година.

Оваа активност се спроведе во соработка со УНИЦЕФ, со цел согледување на состојбите за тоа колку децата со посебни потреби се вклучени во образовниот процес и притоа дали се почитуваат нивните права.

Носител: народен правобранител

Извршители: замениците на народниот правобранител и советници кои работата во Одделението за заштита на правата на децата и лицата со посебни потреби

Рок: февруари-март

-Истражување за учеството на учениците во донесувањето на одлуките во средните училишта

Целта на оваа активност е да се утврди колку и како се почитуваат мислењата на средношколците при донесување на одлуките кои директно се однесуваат на образовниот процес.

Носител: Народен правобранител

Извршители: заменик народен правобранител и советници од одделението за заштита на правата на децата и лицата со посебни потреби

Рок: февруари-октомври

-Истражување на состојбите со правата почитувањето и остварувањето од областа на здравствената заштита во сферата на јавното здравство во Клиничката болница Штип

Целта на оваа активност е анализа на состојбите во поглед на исполнување на начелата на кои се темели здравството достапност, ефикасност, правичност согласно Законот за здравствена заштита.

Носител: Народен правобранител

Извршители: замениците на народниот правобранител и советници од областа на здравствена заштита

Рок: февруари-април

- Информација за согледување на состојбите во остварувањето на правата на лицата сместени во Специјализираните психијатриски установи: Бардовци, Негорци и Демир Хисар

Целта на оваа активност е согледување на состојбите во остварување на правата на лицата согласно Законот за ментално здравје. Од извршените посети ќе се изготви посебна Информација

Носител: Народниот правобранител

Извршител : замениците на народниот правобранител и државните советници кои постапуваат во областа на здравствената заштита и осигурување

Рок: јуни-август

Граѓански состојби и други внатрешни работи, имотно-правни односи, станбени односи, финансии

- Посебен Извештај за состојбите по однос на проблемите на граѓаните од имотно - правната област поврзани со процесот на денационализацијата

За остварување на оваа активност ќе се вршат увиди во предметното работење на комисиите за денационализација како и прибирање податоци од Управниот и Вишиот управен суд за што ќе биде подготвен посебен извештај.

Носител: Народен правобранител

Извршители: замениците на Народниот правобранител и Стручната служба

Рок: февруари-мај

-Посебен извештај за остварување на правата на граѓаните во постапката за приватизација на градежното земјиште во државна сопственост

Целта на оваа активност е согледување на состојбите со приватизацијата на градежното земјиште, како и утврдување на проблемите со кои се соочуваат граѓаните во оваа постапка. Од спроведеното истражување Народниот правобранител ќе изготви посебен извештај со констатираните состојби и ќе даде конкретни препораки.

Носител: народниот правобранител

Извршители: заменик народен правобранител и советници кои работата на имотно-правната област

Рок: април-јуни

2. Следење на легислативата од аспект на човековите права и подготвување информации и извештаи

- Иницијативи за изменување и дополнување закони, прописи и акти

Доколку Народниот правобранител во текот на работењето по преставките и при согледувањето на состојбите во поширока смисла утврди повреда на уставните и законските права на граѓаните до кои дошло поради неусогласеност на пропис или акт со закон или Устав, ќе покрене иницијатива за измена и дополнување на законите, односно ќе упати предлог до Уставниот суд на Република Македонија за поведување постапка за оценување на уставноста и законитоста.

Носител: Народен правобранител.

Извршители: замениците на народниот правобранител и Стручната служба

Рок: во текот на годината

- Давање мислења, забелешки и сугестии на законски проекти

При изготвувањето и дополнувањето на законската регулатива за која се задолжени министерствата, Владата и Собранието на Република Македонија, доколку Народниот правобранител оцени за потребно, ќе даде придонес и со свои мислења, забелешки и препораки ќе учествува во изготвувањето на законските проекти.

Носител: Народен правобранител.

Извршители: замениците на народниот правобранител и Стручната служба

Рок: во текот на годината

- Учество во работни групи и интервенирање за донесување подзаконски акти предвидени со закон

За унапредување и остварување на заштитата на човековите слободи и права, Народниот правобранител во текот на годината ќе учествува во работните групи за подготовка на законски проекти.

Носител: Народен правобранител.

Извршители: замениците на народниот правобранител и Стручната служба

Рок: во текот на годината

- Изготвување и доставување информации и посебни извештаи

За остварување на уставните и законските права на граѓаните и подобрување на состојбите во јавната администрација на државно и локално ниво, за попречувањето на работата на институцијата и за степенот на спроведување на приципот на правична и соодветна застапеност на припадниците на заедниците во државните органи во органите на единиците на локалната самоуправа и во јавните установи и служби Народниот правобранител ќе изготвува информации и посебни извештаи што ќе ги доставува до функционерите кои раководат со органите на државната управа, до Владата и до Собранието на Република Македонија.

Носител: Народен правобранител.

Извршители: замениците на народниот правобранител и Стручната служба

Рок: во текот на годината

3. Советувања и стручни семинари

Народниот правобранител во текот на годината ќе присуствува на состаноци, советувања, семинари и други активности во соработка со другите органи и организации, асоцијации и здруженија во Републиката и странство со цел унапредување на работата и соработката, размена на искуства, ефикасно постапување, унифицирање на работите и заедничко разрешување на проблемите во интерес за поефикасна, стручна и квалитетна заштита на правата на граѓаните.

Носител: Народен правобранител.

Извршители: замениците на народниот правобранител и Стручната служба

Рок: во текот на годината

4. Односи со јавност

Во функција на транспарентно дејствување на институцијата, Народниот правобранител редовно ќе одржува средби со претставници на средствата за јавно информирање во контекст на навремено запознавање на граѓаните за степенот на остварувањето и заштитата на човековите права по конкретни предмети и воопшто, како и за попречувањето на работата на институцијата.. Во таа насока е постојаното ажурирање на веб-страницата на Народниот правобранител, преку која граѓаните се информираат за активностите на институцијата, а во текот на годината ќе се реализира и јавна кампања.

Носител: Народен правобранител.

Извршител: Оддел за меѓународна соработка и односи со јавност

Рок: во текот на годината

5. Меѓународна соработка

Во рамките на меѓународната соработка Народниот правобранител и во 2016 година активно ќе партиципира во работата на Интернационалниот омбудсман институт (ИОИ), Европската мрежа на Национални институции за човекови права (ЕННРИ), Асоцијацијата на омбудсмани и медијатори од

Франкофонијата (АОМФ), Асоцијација на омбудсмани од медитаранот (АОМ), Мрежа на детски Омбудсмани од Југоисточна Европа (КРОНСЕЕ) и Европскиот омбудсман институт (ЕОИ) како и со други меѓународни организации и омбудсман институции во регионот и пошироко.

Носител: Народен правобранител

Извршител: Оддел за меѓународна соработка и односи со јавност

Рок: во текот на годината

НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
Иџет Мемети